

Gemeente Renkum

Verantwoordelijk team
Griffie

Nummer

Kenmerk

—

Raad d.d.

31 januari 2024

Paragraaf begroting
nvt

Portefeuillehouder
Raadswerkgroep

Steller
J. Cornips

Datum
20 december 2023

Onderwerp
Startnotitie visie inwonersparticipatie

Geadviseerd besluit

De startnotitie 'inwonersparticipatie en inwoners initiatieven' vast te stellen en hiermee het college de opdracht te geven om een integrale en gemeentebrede visie voor inwonersparticipatie en inwonersinitiatieven op te stellen.

Toelichting op de beslispunten

De Raadsagenda 2022-2026

Na de gemeenteraadsverkiezing van 18 maart 2022 is de wens naar voren gekomen om als raad gezamenlijk het voortouw te nemen bij de uitwerking van een aantal thema's voor deze raadsperiode. In december 2022 heeft de raad hiervoor de 'Raadsagenda 2022-2026' vastgesteld. De Raadsagenda is bedoeld als raadsinstrument om de raad 'aan de voorkant' meer in positie te brengen bij drie maatschappelijke thema's, te weten:

- a. Inwonersparticipatie, zeggenschap en burgerberaad;
- b. Sturen op de woningmarkt;
- c. Dorpsgericht werken.

In maart 2023 is een begin gemaakt met de raadswerkgroep 'Participatie, zeggenschap en burgerberaad'. De startnotitie is een 'opdracht' aan het college om het thema verder op te pakken, uit te werken of uit te voeren. De werkgroep heeft een plan van aanpak opgesteld voor het opstellen van de startnotitie. In november 2023 heeft de werkgroep een raadsbijeenkomst georganiseerd, waar raadsleden werden uitgenodigd om gezamenlijk na te denken over de afbakening en de inhoud van de startnotitie. Op basis hiervan heeft de werkgroep deze startnotie opgesteld.

Beoogd effect

Een visie op participatie is in de eerste plaats een document, waarmee we als gemeente duiding geven aan het begrip participatie en het belang hiervan voor het functioneren van onze lokale democratie. Een visie formuleert heldere maatstaven over wat inwoners van onze gemeente kunnen verwachten en omgekeerd: wat kunnen wij als gemeente van onze inwoners verwachten? Daarnaast is de participatievisie een praktisch

document; een beleidskader met concrete richtlijnen voor inwonersparticipatie en het ondersteunen van inwonersinitiatieven.

Voor het opstellen van de visie geeft de raad de volgende uitgangspunten mee aan het college:

1. De inwoner staat centraal.

Participatie is meer dan alleen een instrument om draagvlak te creëren. De raad stelt nadrukkelijk dat de participatie van inwoners bij ontwikkeling, bepaling en/of uitvoering van beleid een voorwaarde is voor een gezonde lokale democratie. Uitgangspunt voor de visie is dat Iedereen die dat wil, de mogelijkheid moet krijgen om actief mee te doen. Gemeentelijk beleid moet zoveel mogelijk *bottom-up* tot stand komen. Bij belangrijke thema's moeten zo veel mogelijk inwoners en andere partijen in de samenleving de mogelijkheid hebben om te participeren op een manier die bij hen past. De ambitie is dan ook om politieke keuzes in te zetten van participatie.

2. Open dialoog als basis voor een responsief bestuur.

Een tweede uitgangspunt voor het participatievisie is dat een open dialoog de basis vormt voor het samenspel tussen raad, college, de organisatie en de samenleving. In de participatievisie dient nadrukkelijk naar voren te komen op welke wijze invulling wordt gegeven aan de kenmerken van een responsief bestuur, zoals verwoord in de startnotitie. Ook moet in de visie worden aangegeven op welke wijze de raad wordt meegenomen, of betrokken, in de participatieprojecten.

3. Participatief werken wordt geborgd in de organisatie.

Het derde uitgangspunt voor de op te stellen visie, is dat participatief werken wordt geborgd in de organisatie. Hiervoor is het o.a. belangrijk dat de visie een eenduidig begrippenkader bevat, alsmede een praktische handreiking voor participatief werken en het ondersteunen van inwonersinitiatieven. Maatwerk is een belangrijke voorwaarde voor succesvolle participatie. In plaats van een uniform proces of werkwijze voor participatief werken, is het belangrijk dat er binnen de organisatie een eenduidig, duidelijk en transparant afwegingskader wordt gehanteerd bij het maken van keuzes voor participatief werken.

Aanpak/Uitvoering

De raad vraagt het college om in het tweede kwartaal van 2024 de visie naar de raad te brengen. Bij het opstellen van de visie wordt nadrukkelijk gevraagd om ook relevante partijen uit de samenleving te betrekken.

Kanttekeningen

Deze startnotitie is opgesteld in het kader van de raadsagenda 2022-2026. De Raadsagenda is een instrument om de raad 'aan de voorkant' meer in positie te brengen en de samenwerking te stimuleren tussen raadsfracties onderling, en tussen raad, college en de ambtelijke organisatie.

Een les die we kunnen trekken uit de ervaringen van de werkgroep 'Participatie, zeggenschap en burgerberaad' is dat het opstellen van een startnotitie langer heeft geduurd, dan aanvankelijk was beoogd. Voorgesteld wordt om op basis van de ervaringen van de eerste werkgroep het proces van de raadsagenda te evalueren.

Communicatie

Nadat vaststelling van deze startnotitie zal de werkgroep een artikel opstellen voor Rijn en Veluwe, waarin wordt uitgelegd wat het doel is van de participatievisie en het proces dat is doorlopen.

Financiële consequenties

Het vaststellen van de startnotitie heeft geen financiële consequenties. De raad vraagt om eventuele financiële consequenties van de op te stellen participatievisie inzichtelijk te maken voor de raad.

Juridische consequenties

Deze startnotitie heeft geen juridische consequenties. Een visie voor inwonersparticipatie en inwonersinitiatieven kan wel de basis bieden voor een op te stellen participatieverordening. Met het vaststellen van een participatieverordening kan de raad een juridische basis bieden voor de participatiepraktijk in de gemeente Renkum.

Alternatieven

De raad kan ervoor kiezen om de startnotitie niet vast te stellen het college vragen om te komen met een visie of beleidskader voor inwonersparticipatie.

Ook kan de raad beslissen om de uitgangspunten voor de op te stellen visie aan te vullen of te wijzigen.